

Aktualności

25.03.2009 22:25

Treść

Dnia 18 marca 2009r w Sali Gminnego Ośrodka Kultury w Kamionce Wielkiej odbył się wieczór poświęcony Władysławowi Kurdzielowi, w 100 rocznicę urodzin.

Władysław Kurdziel to niezwykle zasłużona postać dla Kamionki Wielkiej i Sądecczyzny postać. Był nauczycielem śpiewu (tak się wówczas nazywało wychowanie muzyczne) w Szkole Podstawowej w Kamionce Wielkiej, a także wizytatorem kuratorskim.

Był społecznikiem porywającym miejscowe władze do wielu inicjatyw kulturalnym ale i gospodarczych. Przede wszystkim był wspaniałym malarzem (uprawiał malarstwo olejne, akwarele, rysunek). W swoim dorobku posiadał wiele interesujących portretów ale też pejzaże. Potrafił ponadto z wielką starannością dokonać zapisu nutowego wielu utworów muzycznych, w tym kolęd.

Oddzielną jego pasją było fotografowanie otaczającej rzeczywistości, w tym także wykonywanie diapozytywów. Nie do końca znane są losy serii przeźroczy o Sądecczyźnie, które przekazał ówczesnym władzom powiatowym. Wiadomo natomiast, że z prelekcjami ilustrowanymi przeźrocami, występował w wielu miejscowościach gminy i Sądecczyzny.

Ukończył dwa lata Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Pracował także w komisji kultury Powiatowej Rady Narodowej w Nowym Sączu.

Jego twórcze dokonania opracował i przedstawił na spotkaniu Bogdan Król, nauczyciel z Piątkowej, którego zafascynowały dokonania plastyczne nauczyciela z Kamionki.

W spotkaniu wzięła udział 96 letnia żona artysty Genowefa Kurdziel, jego dzieci, najbliższa rodzina oraz wielu ówczesnych uczniów. Wszyscy oni dzielili się swoją wiedzą o niezwykłym nauczycielu i artyście, zmarłym w 1968 roku.

- Szkoda, że nie było mi dane znać pana Władysława, bo z pewnością mielibyśmy wiele wspólnych tematów - powiedział na podsumowanie spotkania Kazimierz Ogorzałek, dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Kamionce Wielkiej. Na spotkaniu dokonano otwarcia wystawy kopii najcenniejszych prac artysty. Wystawa jest czynna w sali

ŚWIAT WŁADYSŁAWA KURDZIELA (20 II 1909- 12 I 1968)

Życie Władysława Kurdziela przypada na okres niezwykłych przemian cywilizacyjnych, kulturowych i politycznych. Artysta urodził się w Kamionce Wielkiej w okresie zaborów, dzieciństwo przeżył w latach I wojny światowej, uczył się, studiował, rozpoczął pracę i założył rodzinę w czasach niepodległej Polski, a potem doświadczał okrutnych lat II wojny światowej i skomplikowanej rzeczywistości PRL.

Prezentowana w GOK wystawa „Świat Władysława Kurdziela” ukazuje różne rodzaje aktywności twórczej autora : malarstwo , fotografię i muzykę. Wszystkie te dziedziny zasługują na rzetelne, osobne studia i opracowanie. Zamieszczony tekst ma jedynie zasygnalizować bogactwo tematu.

Ważnym elementem działalności wychowawczej i kulturalnej Władysława Kurdziela była muzyka. Prowadząc chór a także orkiestrę stwarzał dzieciom i dorosłym możliwość rozwoju wrażliwości, dostarczał także niezapomnianych przeżyć. Materialnym śladem muzycznej pasji są zeszyty nutowe. Zawierają one bardzo różnorodny repertuar, poczynając od bogatego zbioru kolęd, poprzez muzykę ludową z różnych regionów Polski, muzykę klasyczną i taneczną, a skończywszy na muzyce z przedwojennych polskich filmów.

Chętnie wykonywane przez Władysława Kurdziela czarno-białe fotografie stanowiły rodzinną pamiątkę, dokumentowały zmieniającą się wieś, były punktem wyjścia do prac malarskich , ale miały też charakter prac artystycznych. Szczególne miejsce w dorobku fotograficznym zajmują prezentowane w wielu miejscach Sądecczyzny kolorowe przeźrocza, które wzbudzały autentyczny podziw uczestników pokazu

Największą pasją artysty było malarstwo. Jemu właśnie poświęcił studia na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, które z powodu trudności finansowych musiał przerwać, lecz do końca życia został wierny swojemu zamiłowaniu.

Artykułowi towarzyszą reprodukcje kilku ważnych obrazów pozwalających poznać wrażliwość i talent twórcy, a jednocześnie dających możliwość odczytania jego dzieła przez pryzmat własnych doświadczeń.

Ciemny, olejny obraz „Golgota” (znajdujący się na okładce ?) posiada bogatą treść religijną. Dzieło zostało wykonane jedynie dla „chwały Bożej”, autor nie umieścił na obrazie swojego nazwiska, a technika malarska jest tak dyskretna, jakby miała ukryć udział ludzkiej ręki. Wzrok odbiorcy przyciąga jasna postać Chrystusa, którego modlitewne spojrzenie w niebo może być wskazówką dla działań każdego z nas. Tłumnie zebrani na wzgórzu ludzie bardzo różnie reagują na rozgrywającą się na ich oczach tragedię. Niektórzy rozpaczają, inni przyglądają się obojętnie albo ze zwyczajną ludzką ciekawością, żołnierze zaś posłusznie wykonują otrzymane rozkazy. Na obrazie zapowiadającym dramat Boga-Człowieka panuje zbawczy porządek, wyczuwamy jedność świata ludzi, przyrody i Boga. Wszystko jest tak, jak zostało zapisane na początku.

Częstym motywem malarstwa Władysława Kurdziela są konie, które od wieków towarzyszą ludziom i inspirują wielu artystów. Na olejnym obrazie przedstawiającym zwózkę drewna w górskim lesie na pierwszym planie widzimy parę dorodnych, szlachetnych koni. Ich ogromnemu wysiłkowi towarzyszy napięcie mięśni sugestywnie oddane przez malarza. Dzieło można potraktować jako plastyczną refleksję na temat trudu życia w górach oraz związku między człowiekiem a naturą.

Obraz „Na stepie” namalowany przytłumionymi barwami przemawia do nas bardzo dynamicznym ruchem koni, subtelnymi efektami świetlnymi i atmosferą wyczekiwania na to, co za chwilę nastąpi.

W pracy pokazującej wiosenny pejzaż z Kamionki Wielkiej malarz utrwalił linię torów kolejowych, szachownicę pól, sylwetkę kościoła, szkołę, budynki mieszkalne oraz wznoszące się nad wsią góry i niebo. Odbiorca oglądając beskidzką wieś w czasie budzącej się do życia przyrody, odczuwa spokój i radość.

Na szczególną uwagę zasługuje malarstwo portretowe Władysława Kurdziela. Poza posiadaniem niewątpliwych walorów artystycznych, należy podkreślić, że portrety unieśmiertelniają najważniejsze w życiu artysty osoby: rodziców, żonę, dzieci, teściów i rodzeństwo.

Wykonany techniką akwarelową portret ojca artysty pokazuje go jako silnego, pełnego temperamentu mężczyznę. Jego żywiołowość podkreślają zauważalne, energiczne dotknięcia pędzla.

Żywa kolorystyka oraz liczne ozdoby widoczne na pięknym portrecie żony Władysława Kurdziela, Genowefy, świadczą o gorącym uczuciu męża.

Portret córki wyróżnia dziecięca delikatność i kruchość. Niebieskie, wyraziste oczy z ufnością, ale i z troską, zdają się pytać, co przyniosą kolejne dni?

Artysta na jednym z autoportretów pokazuje siebie jako poważnego, eleganckiego mężczyznę, który żyje zgodnie z duchem swojej epoki, jednocześnie zachowując wobec niej stosowny dystans.

Warto znać Władysława Kurdziela - nauczyciela, artystę, miłośnika Ziemi Sądeckiej. Jak pisze Antoni Sitek w „Roczniku Sądeckim”: „... był (on) jednym z najpopularniejszych działaczy kultury, głębokim humanistą, wiernym swemu środowisku synem chłopskim, człowiekiem skromnym a ujmującym, uwrażliwionym na piękno w naturze i sztuce, wszechstronnie utalentowanym, o dużej kulturze umysłowej.”

Bogdan Król

[Zobacz galerię zdjęć ze spotkania i niektóre prace artysty>>>](#)

[Przeviń do początku](#)